

Цапро Г. Ю.

<https://orcid.org/0000-0002-0748-7531>

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

ЖІНКОЦЕНТРИЧНА ПРОЗА ЯК АНАЛІТИЧНА КАТЕГОРІЯ СУЧАСНОЇ ПОПУЛЯРНОЇ ПРОЗИ

У статті запропоновано концептуальне осмислення жіноцетричної прози як аналітичної категорії сучасної популярної літератури. На відміну від жанрових означень «чік-літ» (chick lit) або «жіночий роман», жіноцетрична проза розглядається не як сукупність формальних або маркетингових ознак, а як система наративних і дискурсивних принципів, у межах яких жіноча перспектива виконує структуроутворювальну функцію. У центрі аналізу перебувають механізми внутрішньої фокалізації, репрезентація повсякденного досвіду, домінування «малих» наративних подій, а також емоційна праця й етика турботи як смислове ядро тексту.

Теоретичну основу дослідження становлять положення гендерної літературної теорії, наратології та студій популярної культури. Методологічно стаття спирається на поєднання інтерпретативного текстоцентричного аналізу з елементами корпусно-стилістичного підходу. Матеріалом дослідження слугують тексти сучасної англомовної та франкомовної популярної прози, зокрема романи Г. Філдінг, С. Кінселли, Д. Олдертон, К. Сентер, а також С. Таль Мен, В. Грімальді, Д. де Віган, А. Мартен-Люган та М. Да Кости.

У результаті дослідження визначено ключові наративні та дискурсивні ознаки жіноцетричної прози, простежено їхню реалізацію в різних жанрових і національних контекстах та обґрунтовано доцільність використання поняття жіноцетричної прози як інструменту аналізу сучасної популярної літератури. Запропонований підхід дозволяє переосмислити корпус популярних текстів поза межами жорстких жанрових класифікацій і відкриває перспективи для подальших порівняльних і корпусно-орієнтованих досліджень. Особливу увагу приділено зіставленню жіноцетричної прози з усталеними жанровими моделями популярної літератури та виявленню її аналітичного потенціалу для опису текстів, що виходять за межі канонічного формату чік-літ і демонструють жанрову та наративну гібридність.

Ключові слова: жіноцетрична проза; популярна література; жіноча перспектива; внутрішня фокалізація; повсякденний досвід; емоційна праця; етика турботи; чік-літ.

Постановка проблеми. Упродовж останніх десятиліть популярна проза зазнає помітних трансформацій, пов'язаних зі зміною читацьких очікувань, культурних сценаріїв жіночої суб'єктності та способів репрезентації приватного досвіду. На тлі жанрової диференціації та комерціалізації літературного ринку особливого значення набувають тексти, зосереджені на жіночій перспективі, повсякденних практиках, емоційній рефлексії та формах турботи. Саме в цьому контексті постає потреба в уточненні аналітичних інструментів, здатних описати специфіку таких текстів поза межами усталених жанрових ярликів.

Термінологічні означення на кшталт «чік-літ» (chick lit), «жіночий роман» або «масова жіноча проза», попри їх поширеність у літературоз-

навчому та культурологічному дискурсі, часто виявляються недостатніми для аналізу сучасних популярних текстів. Вони здебільшого фіксують жанрову належність або маркетингову стратегію, не враховуючи внутрішньої наративної організації, типів фокалізації та специфіки репрезентації жіночого досвіду. Унаслідок цього різномірні тексти – від романів стосунків до сімейної, професійної чи терапевтичної прози – опиняються в межах спрощених класифікацій.

У цій статті пропонується використовувати поняття жіноцетричної прози як аналітичної категорії, що дозволяє описувати сучасну популярну літературу з погляду домінування жіночої перспективи як структуроутворювального принципу. Йдеться не лише про наявність жіночої

героїні чи адресованість жіночій аудиторії, а про специфічний спосіб організації нарративу, у якому внутрішній досвід, емоційна динаміка, тілесність і практики турботи формують смислове ядро тексту.

Жінкоцентрична проза вирізняється тяжінням до внутрішньої фокалізації, увагою до мікроподій повсякденного життя та непрямими формами вербалізації емоцій. Значущі смисли в таких текстах зазвичай не декларуються прямо, а вибудовуються через паузи, вагання, мінімальні жести, тілесні реакції та міжперсонажну взаємодію. Така нарративна стратегія зумовлює зсув від подієвості до переживання, від зовнішнього конфлікту – до внутрішньої роботи досвіду, що зближує популярну прозу з ширшими культурними дискусіями про етику турботи та постфеміністські моделі суб'єктності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання репрезентації жіночого досвіду в художній літературі ґрунтовно осмислюється в межах гендерної літературної теорії, де жіночість розглядається як аналітична категорія, пов'язана з нарративною перспективою, мовними стратегіями та культурними моделями суб'єктності. В українському літературознавстві концептуальні засади такого підходу закладено в працях В. Агеевої [1], яка послідовно обґрунтовує необхідність аналізу художнього тексту з урахуванням гендерно зумовлених структур досвіду, символічних і дискурсивних практик. У цьому ж теоретичному полі перебуває дисертаційне дослідження О. Башкирової, присвячене гендерним художнім моделям сучасної української романістики, де показано, що масова та напівмасова проза активно продукує нові типи жіночої суб'єктності, зорієнтовані на внутрішню рефлексію та повсякденний досвід [2]. Значущий внесок у вивчення цієї проблематики зробила також С. Філоненко [3], яка розглядає масову літературу як дискурсивний простір взаємодії жанрових конвенцій і гендерних очікувань.

В англійському науковому дискурсі центральне місце посідають дослідження чік-літ як форми популярної жіночої прози, що виникла в умовах пізнього модерну та постфеміністської культури. У колективній праці під редакцією С. Ферріс і М. Янг [6] чік-літ інтерпретується як різновид «нової жіночої прози», для якої характерні іронічний нарратив, домінування внутрішньої фокалізації та зосередженість на повсякденному життєвому досвіді героїні. І. Віленгелан аналізує феномен популярної жіночої прози в ширшому культурному вимірі, розглядаючи бестселер як

простір взаємодії феміністських ідей, ринкових механізмів і читацьких очікувань, що дозволяє інтерпретувати *chick lit* та споріднені нарративи як симптоми трансформації жіночої ідентичності в масовій культурі [19]. Подібні ідеї простежуються й у ранньому збірнику під редакцією К. Мацци та Дж. ДеШелл [14], де чік-літ осмислюється як форма постфеміністського письма, що поєднує риторичку емансипації з комерційними моделями популярної культур.

Постфеміністський вимір популярної жіночої прози докладно проаналізовано в роботах Р. Гілл [8], яка розглядає постфемінізм як специфічну медіакультурну чутливість, що поєднує ідеї вибору, самореалізації та індивідуальної відповідальності. У цьому контексті показовими є також підходи, представлені в колективній праці під редакцією Й. Таскер і Д. Негри [17], де постфемінізм осмислюється як культурна логіка, що формує сучасні нарративи популярної культури, зокрема через поєднання риторички вибору, індивідуальної автономії та комерціалізованих моделей жіночої суб'єктності. У контексті чік-літ дослідниця звертає увагу на формування «нових феміностей», сконструйованих через емоційну працю, тілесність і щоденну саморефлексію [7]. Близьку позицію обстоює С. Гаржевські [10], яка інтерпретує чік-літ як різновид постфеміністської нарративної практики, що балансує між іронічною дистанцією та емоційною щирістю.

Франкомовні дослідження розширюють аналітичну перспективу, зосереджуючись на рецептивних практиках і культурній специфіці жіночої популярної прози. В. Альбенга [4] аналізує чік-літ крізь призму читацьких практик і конструювання жіночої ідентичності, підкреслюючи роль ідентифікації та емоційного впізнавання. Ф. Аш-Біссет [9] і М.-П. Люно [12] наголошують на національних варіаціях жанру та редакційних стратегіях адаптації англоамериканських моделей у франкомовному літературному просторі. Сучасні тенденції розвитку англійської та франкомовної чік-літ у динахронному вимірі окреслено в дослідженні, у межах якого запропоновано модель еволюції жанру, релевантну для аналізу жінкоцентричної прози в ширшому культурному контексті [18].

Важливе теоретичне підґрунтя для аналізу жінкоцентричних нарративів формують праці з наратології та теорії літератури. Р. Фелскі [5] розглядає літературу як простір емоційної впізнаваності, афективного залучення та етичної орієнтації читача, що є особливо релевантним для

аналізу популярної жіночої прози. Наратологічні підходи, узагальнені в працях Д. Германа [11], дозволяють описати механізми фокалізації, наративного голосу та суб'єктивного досвіду, які відіграють ключову роль у жінкоцентричних текстах.

Методологічно перспективним напрямом сучасних досліджень є поєднання інтерпретативного аналізу з корпусно-лінгвістичними підходами. Праці М. Стаббса, М. Малберг, Т. МакЕнері та А. Гарді демонструють можливості емпіричного виявлення повторюваних мовних і дискурсивних патернів у художніх текстах, зокрема у сфері оцінності, емоційної лексики та наративної перспективи [13; 15; 16]. У межах цієї статті такі підходи слугують допоміжним інструментом і будуть розгорнуті в основній частині дослідження.

Отже, попри значну кількість праць, присвячених чік-літ, постфеміністській культурі та масовій жіночій прозі, у науковому дискурсі досі бракує узагальнюючої аналітичної категорії, здатної охопити різножанрові тексти з домінуванням жіночої перспективи та специфічною наративною організацією. Саме в цьому контексті поняття **жінкоцентричної прози** пропонується як інструмент теоретичного узгодження гендерної теорії, наратології та досліджень популярної культури.

Потстанова завдання. Метою статті є теоретичне обґрунтування жінкоцентричної прози як продуктивної аналітичної категорії сучасної популярної літератури та окреслення її ключових наративних і дискурсивних ознак.

Методологія статті ґрунтується на поєднанні гендерно орієнтованого літературознавчого аналізу, наратологічного підходу та елементів корпусно-стилістичної методики, що дозволяє розглядати жінкоцентричну прозу як систему наративних і дискурсивних принципів, а не як жанрову або тематичну сукупність текстів. Інтерпретативний текстоцентричний аналіз застосовується для виявлення типів фокалізації, наративного голосу, організації повсякденного досвіду та репрезентації емоційної праці й етики турботи, тоді як корпусно-стилістичні спостереження використовуються допоміжно для фіксації повторюваних мовних і дискурсивних маркерів емоційної рефлексії. Матеріалом дослідження слугують тексти сучасної англійської та французької популярної прози, що уможлиблює порівняльний аналіз національних моделей жінкоцентричного письма та простеження варіативності реалізації спільних наративних ознак у різних культурних контекстах.

Виклад основного матеріалу. Жінкоцентрична проза як аналітична категорія: критерії виокрем-

лення. Ключовою ознакою жінкоцентричної прози є домінування жіночої перспективи як організаційного принципу наративу. Йдеться не просто про наявність жіночої героїні, а про систематичне вибудовування оповіді через її внутрішнє сприйняття, емоційні реакції, тілесний досвід і рефлексивні паузи. Саме внутрішня фокалізація визначає ритм оповіді, добір подій і способів їх осмислення, що дозволяє говорити про жінкоцентричність як структурну, а не тематичну характеристику тексту.

Ця особливість виразно простежується в англійській популярній прозі, зокрема в романах Г. Філдінг *Bridget Jones's Diary* та *Bridget Jones: The Edge of Reason*, де зовнішні події подаються через призму щоденникової рефлексії героїні, а наративна логіка підпорядковується внутрішнім коливанням, самоіронії та емоційній само-рефлексії. Аналогічна наративна стратегія характерна й для творів С. Кінселли *Confessions of a Shopaholic*, *Can You Keep a Secret?*, де комунікативна домінанта зосереджена на внутрішньому голосі героїні, а сюжетні події набувають значення лише в межах її суб'єктивного досвіду.

У франкомовній жінкоцентричній прозі внутрішня фокалізація часто поєднується з уповільненням, споглядальним наративом. У романах С. Таль Мен *La tendresse des autres*, *Là où le bonheur se respire* жіночий досвід репрезентується через дрібні жести турботи, тілесні реакції та непрямі емоційні сигнали, що формують інтимний наративний простір. Подібний підхід простежується й у творах В. Грімальді *Les possibles*, *Une belle vie*, де внутрішня перспектива героїні визначає смислову ієрархію подій.

Рис. 1. Жіноча перспектива як структуроутворювальний принцип жінкоцентричної прози

Ще однією визначальною рисою жінкоцентричної прози є зосередженість на повсякденному досвіді та так званих «малих» наративних подіях. На відміну від класичних сюжетно-орієнтованих моделей, у таких текстах значущість мають не переломні моменти чи зовнішні конфлікти, а рутинні ситуації – розмови, спогади, побутові рішення, професійні або сімейні дрібниці, які набувають смислу через емоційне переживання.

У романі Д. Олдертон *Everything I Know About Love* повсякденність стає основним простором формування жіночої ідентичності: дружба, робота, самотність і тілесний досвід осмислюються через

фрагментарні нарративні епізоди. Схожий принцип організації оповіді простежується в романі Б. О'Лірі *The Flatshare*, де сюжет вибудовується навколо побутового співіснування, а не навколо традиційної романтичної інтриги. Повсякденний досвід тут стає засобом поступового зближення персонажів і водночас інструментом жіночої саморефлексії.

Франкомовна популярна проза також активно експлуатує потенціал повсякденності. У творах А. Мартен-Люган (*Les gens heureux lisent et boivent du café, Les renaissances*) та М. Да Кости (*Tout le bleu du ciel, Je revenais des autres*) повсякденні ситуації слугують тлом для внутрішньої трансформації героїнь, а сюжетна динаміка підпорядковується емоційному процесу, а не подієвій напрузі.

Таблиця 1

Типи нарративних подій у жіноцентричній прозі

Тип події	Характеристика	Приклади творів
Повсякденна	Побут, робота, стосунки	D. Alderton <i>Everything I Know About Love</i> ; B. O'Leary <i>The Flatshare</i>
Емоційна	Внутрішні злами, сумніви	S. Tal Men <i>La tendresse des autres</i> ; V. Grimaldi <i>Les possibles</i>
Рефлексивна	Спогади, самоосмислення	A. Martin-Lugand <i>Les gens heureux lisent et boivent du café</i> ; M. Da Costa <i>Tout le bleu du ciel</i>

Джерело: створена автором

Жіноцентрична проза систематично репрезентує емоційну працю та практики турботи як ключові компоненти жіночого досвіду. Турбота в таких текстах постає не як декларативна цінність, а як повсякденна дія, спрямована на інших або на себе, і часто залишається невербалізованою. Саме через дрібні акти уваги, мовчазну підтримку, тілесну присутність і емоційну чутливість формується етичний вимір нарративу.

У романах К. Сентер *Things You Save in a Fire, The Bodyguard* жіночі персонажі постають як носії професійної та емоційної відповідальності, де турбота інтегрована в професійну ідентичність. Натомість у творах Д. де Віган *Les loyautés, Les Gratitude* етика турботи має міжпоколіннєвий характер і реалізується через мовчазні зв'язки між персонажами, що особливо виразно демонструє жіноцентричну логіку нарративу.

Рис. 2. Етика турботи в жіноцентричній прозі

Жіноцентрична проза поза межами жанру чік-літ. Однією з принципових підстав для виокремлення жіноцентричної прози як аналітичної категорії є її здатність охоплювати тексти, що не вписуються безпосередньо в жанрові рамки чік-літ. Якщо класична чік-літ тяжіє до іронічного нарративу, романтичної інтриги та урбаністичного контексту, то сучасна популярна проза з жіночою домінують перспективою демонструє значно ширший жанровий спектр. До нього належать сімейний роман, професійна проза, нарративи втрати й відновлення, а також так звані терапевтичні тексти, зорієнтовані на внутрішню роботу досвіду.

У романі К. Ломбардо *The Most Fun We Ever Had* жіноча перспектива реалізується через багатоголосий сімейний нарратив, де кілька жіночих персонажів різних поколінь формують складну систему взаємопов'язаних внутрішніх історій. Подієвість у таких текстах підпорядковується процесам пам'яті, емоційного відлуння та переосмислення минулого. Подібний тип жіноцентричної організації оповіді простежується й у романі Л. Пейдж *The Lido*, де жіночий досвід колективної турботи й солідарності стає рушієм нарративу, витісняючи індивідуальну романтичну лінію на периферію.

Професійний вимір жіноцентричної прози представлений, зокрема, у творах К. Сентер, де жіночі персонажі функціонують у межах професійних ролей, що вимагають високого рівня емоційної саморегуляції. У романі *Things You Save in a Fire* героїня-пожежниця постає не лише як професіоналка, а як носійка складної етики турботи, що інтегрується в її професійну ідентичність. Таким чином, жіноцентричність тут не зводиться до приватної сфери, а поширюється на публічний і професійний простір.

Порівняльний аналіз англійської та французької популярної прози засвідчує наявність різних моделей жіноцентричного письма, зумовлених культурними й літературними традиціями. В англійському контексті жіноцентричні тексти часто зберігають елементи гумору, самоіронії та діалогічності, навіть коли йдеться про складні емоційні теми. Такі риси притаманні творам С. Кінселли, М. Макфарлейн або Е. Генрі, де внутрішня рефлексія поєднується з динамічним нарративом і активною мовною взаємодією.

Таблиця 2

Жанрові модифікації жінкоцентричної прози

Жанровий тип	Основний фокус	Приклади
Сімейний роман	Пам'ять, міжпоколіннєві зв'язки	K. Lombardo <i>The Most Fun We Ever Had</i> ; L. Page <i>The Lido</i>
Професійна проза	Емоційна праця, відповідальність	K. Center <i>Things You Save in a Fire</i> ; <i>The Bodyguard</i>
Терапевтичний роман	Втрата, відновлення, саморефлексія	A. Martin-Lugand <i>Les renaissances</i> ; M. Da Costa <i>Je revenais des autres</i>

Джерело: створена автором

Франкомовна жінкоцентрична проза, навпаки, тяжіє до стриманішого, уповільненого письма, зосередженого на мовчанні, паузах і непрямих формах емоційної репрезентації. У романах С. Таль Мен, В. Грімальді та Д. де Віган внутрішній досвід героїні передається через тілесні реакції, дрібні жести та мінімалістичні діалоги, що створює ефект інтимної наративної близькості. Така відмінність не заперечує спільних жінкоцентричних ознак, але вказує на варіативність їхньої реалізації в різних культурних контекстах.

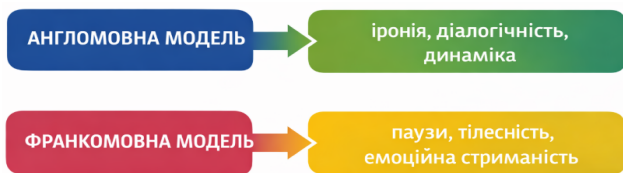

Рис. 3. Національні моделі жінкоцентричної прози

Наративні та дискурсивні ознаки жінкоцентричної прози. Жінкоцентрична проза демонструє відносну стабільність у виборі нарративного голосу, віддаючи перевагу першоособовій або обмеженій третьоособовій оповіді. Першоособовий наратив, характерний для романів Г. Філдінг, Д. Олдертон або М. Хайзі, створює ефект безпосередньої присутності читача в просторі жіночої свідомості. Обмежена третя особа, поширена у франкомовній прозі, дозволяє зберегти дистанцію, не втрачаючи внутрішньої фокалізації.

В обох випадках нарративний голос виконує не лише інформативну, а й емоційно-моделювальну функцію: читач поступово занурюється в систему цінностей і переживань героїні, що є ключовим механізмом жінкоцентричної рецепції.

Таблиця 3

Наративні голоси в жінкоцентричній прозі

Тип нарації	Функція	Приклади
Перша особа	Інтимність, саморефлексія	H. Fielding <i>Bridget Jones's Diary</i> ; D. Alderton <i>Everything I Know About Love</i>
Обмежена третя	Спостереження, стриманість	S. Tal Men <i>Là où le bonheur se respire</i> ; D. de Vigan <i>Les Gracitutes</i>

Джерело: створена автором

На дискурсивному рівні жінкоцентрична проза характеризується високою частотністю мовних маркерів емоційної рефлексії: дієслів сприйняття й почуттів, модальних конструкцій невпевненості, еліптичних структур і внутрішніх монологів. Такі елементи не лише відображають емоційний стан героїні, а й формують особливий ритм оповіді, у якому пауза та недомовленість набувають смислотворчого значення.

У творах М. Да Кости або А. Валонь використання лексики відчуттів і тілесного досвіду поєднується з мінімалізмом синтаксису, що підсилює ефект внутрішньої напруги без відкритої конфліктності. В англomовних текстах, навпаки, емоційна рефлексія часто вербалізується через гумор і самоіронію, що створює іншу, але функціонально подібну жінкоцентричну модель.

Рис. 4. Дискурсивні маркери жінкоцентричної прози

Отже, наративні та дискурсивні характеристики жінкоцентричної прози – тип фокалізації, організація повсякденного досвіду, специфіка емоційної рефлексії та репрезентація турботи – формують стійку систему взаємопов'язаних ознак, що повторюються в текстах різної жанрової й національної належності. Саме ця повторюваність дозволяє говорити про жінкоцентричність не як про індивідуальну авторську стратегію, а як про аналітичну категорію, придатну для опису ширшого корпусу сучасної популярної прози. У такому розумінні жінкоцентрична проза постає не альтернативою жанровим класифікаціям, а інструментом їх переосмислення з огляду на внутрішню логіку жіночого досвіду, закладену в нарративну структуру тексту.

Висновки. У статті обґрунтовано доцільність використання поняття жінкоцентричної прози як

аналітичної категорії для дослідження сучасної популярної літератури. На відміну від традиційних жанрових означень, зокрема чік-літ, запропонований підхід дозволяє зосередитися не на зовнішніх формальних ознаках чи маркетинговій адресованості текстів, а на домінуванні жіночої перспективи як структуроутворювального принципу наративу.

Аналіз художнього матеріалу англomовної та франкомовної популярної прози показав, що жінкоцентричні тексти характеризуються стабільним набором нарративних і дискурсивних ознак:

внутрішньою фокалізацією, зосередженістю на повсякденному досвіді, пріоритетом «малих» подій над зовнішньою подієвістю, а також репрезентацією емоційної праці й етики турботи як смислового ядра тексту. Ці ознаки реалізуються по-різному залежно від культурного контексту, однак зберігають функціональну спільність, що дозволяє порівнювати різножанрові й різномовні тексти в межах єдиного аналітичного поля.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розширенням корпусу жінкоцентричних текстів, поглибленням корпусно-стилістичного аналізу.

Список літератури:

1. Агеева В. Гендерна літературна теорія і критика. У кн.: Основи теорії гендеру: навчальний посібник. Київ: К.І.С., 2004. С. 426–445.
2. Башкирова О. М. Гендерні художні моделі сучасної української романістики: дис. ... д-ра філол. наук. Київ, 2019.
3. Філоненко С. О. Масова література в Україні: дискурс, жанр, гендер. Донецьк: Ландон-XXI, 2011. 432 с.
4. Albenga V. Lire la chick lit: pratiques de lecture et construction de soi. *Politix*. 2015. Vol. 28(1). P. 69–90.
5. Felski R. *The Uses of Literature*. Oxford: Blackwell, 2008.
6. Ferriss S., Young M. (eds.). *Chick Lit: The New Woman's Fiction*. New York: Routledge, 2006.
7. Gill R. Rewriting the Romance: New Femininities in Chick Lit? *Feminist Media Studies*. 2006. Vol. 6(2). P. 147–166.
8. Gill R. Postfeminist media culture: Elements of a sensibility. *European Journal of Cultural Studies*. 2007. Vol. 10(2). P. 147–166.
9. Hache-Bissette F. La chick lit: romance du XXIe siècle ? *Le Temps des médias*. 2012. No. 2. P. 101–113.
10. Harzewski S. *Chick Lit and Postfeminism*. Charlottesville: University of Virginia Press, 2011.
11. Herman D. *Narrative Theory: Core Concepts and Critical Debates*. Columbus: Ohio State University Press, 2012.
12. Luneau M.-P. Georgia, Mia, India... clones de Bridget ? Spécificités culturelles et stratégies éditoriales de la chick lit. In: *La chick lit*. Paris: L'Harmattan, 2010.
13. Mahlberg M. *Corpus Stylistics and Dickens's Fiction*. London; New York: Routledge, 2013.
14. Mazza C., DeShell J. *Chick-Lit: Postfeminist Fiction*. Tuscaloosa: University of Alabama Press, 1995.
15. McEnery T., Hardie A. *Corpus Linguistics: Method, Theory and Practice*. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.
16. Stubbs M. *Text and Corpus Analysis: Computer-Assisted Studies of Language and Culture*. Oxford: Blackwell, 1996.
17. Tasker Y., Negra D. (eds.). *Interrogating Postfeminism: Gender and the Politics of Popular Culture*. Durham: Duke University Press, 2007.
18. Tsapro G. Evolving Femininities in English and French Chick-Lit: Three Stages of Genre Development (1996–2025). *Закарпатські філологічні студії*. 2025. Вип. 43(2). С. 263–268. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2025.43.2.41>
19. Whelehan I. *The Feminist Bestseller: From Sex and the Single Girl to Sex and the City*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2005.

Tsapro G. Yu. WOMEN-CENTRED PROSE AS AN ANALYTICAL CATEGORY OF CONTEMPORARY POPULAR LITERATURE

This article examines women-centred prose as a way of analysing contemporary popular literature. The term describes texts in which the narrative organisation depends on a female perspective. In this sense, women-centred prose is not treated as a genre such as chick lit or "women's fiction," nor as a marketing label. It refers to a set of narrative principles through which meaning is shaped by perception, emotion, and everyday experience. The analysis focuses on internal focalization, everyday situations, and the role of small narrative

moments. These texts often give priority to routine actions, emotional responses, and minor events that would normally remain in the background of the story. Emotional labour and care play an important role in this process. They are usually presented through repeated actions, ordinary interactions, and small gestures, rather than through explicit explanation or moral commentary. As a result, care becomes part of the narrative structure, even when it is not named directly.

The study is based on approaches from gender-oriented literary theory, narratology, and research on popular culture. The main method is close reading, which allows for careful attention to narrative perspective and textual detail. Elements of corpus stylistics are used in a limited and supporting way, mainly to confirm recurring narrative and discursive patterns observed in the texts. The material includes contemporary English- and French-language popular novels by authors such as Helen Fielding, Sophie Kinsella, Dolly Alderton, Katherine Center, Sophie Tal Men, Virginie Grimaldi, Delphine de Vigan, Agnès Martin-Lugand, and Mélissa Da Costa.

The analysis shows that women-centred prose is characterised by a recurring set of narrative features that appear across different genres and national contexts. Treating these texts through the concept of women-centred prose makes it possible to discuss popular literature without relying on fixed genre categories and allows for comparison between works that are often studied separately.

Keywords: *women-centred prose; popular literature; female perspective; internal focalization; everyday experience; emotional labour; ethics of care; chick lit.*

Дата першого надходження статті до видання: 29.01.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.02.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 24.04.2026